

01

Τι είναι η Πολλαπλή Σκλήρυνση;

Η Πολλαπλή Σκλήρυνση είναι μια χρόνια αυτοάνοση ασθένεια.

Χαρακτηρίζεται από φλεγμονή και εκφύλιση του κεντρικού νευρικού συστήματος (ΚΝΣ) και προσβάλλει τον εγκέφαλο, τον νωτιαίο μυελό και τα οπτικά νεύρα.

02

Ποιους αφορά η Πολλαπλή Σκλήρυνση;



Μία από τις πιο συχνές νευρολογικές νόσους σε ολόκληρο τον κόσμο. Για τους νεαρούς ενήλικες αποτελεί την κύρια αιτία μη τραυματικής αναπηρίας.¹



Περίπου **2,3 εκατ. άνθρωποι πάσχουν από τη νόσο παγκοσμίως.**²



x2 φορές συχνότερη στις γυναίκες συγκριτικά με τους άνδρες.



έτη η μέση ηλικία έναρξης της νόσου.³

~13 χιλ.



στην Ελλάδα πάσχουν από Πολλαπλή Σκλήρυνση.²

03

Ποια είναι τα συμπτώματα & οι επιπτώσεις της Πολλαπλής Σκλήρυνσης;

Τα αρχικά συμπτώματα είναι συνήθως **παροδικά και ήπια** με αποτέλεσμα ο ασθενής να καθυστερεί στην αναζήτηση ιατρικής βοήθειας.

Τα πιο χαρακτηριστικά συμπτώματα είναι:



Σωματική κόπωση & αδυναμία ακόμα και σε καθημερινές δραστηριότητες εμφανίζει έως και το 90% των ασθενών ⁴



Δυσκολία στο περπάτημα σε ποσοστό μεγαλύτερο από το 50% των ασθενών εντός 15 ετών από την έναρξη της νόσου ^{7,8,9}



Προβλήματα με την ουροδόχο κύστη αντιμετωπίζει τουλάχιστον το 80% των ασθενών ¹⁰



Προβλήματα στην **όραση**, ένα από τα πρώτα και πιο κοινά συμπτώματα για το 15-20% των ασθενών ⁵



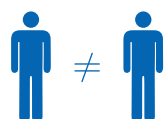
Γνωστική δυσλειτουργία εμφανίζει περίπου 50% των ασθενών (π.χ. πτώση σε επεξεργασία πληροφοριών, μνήμη, προσοχή και συγκέντρωση, εκτελεστικές λειτουργίες κ.ά.) ⁶



Μούδιασμα και «μυρμήγκιασμα» στο σώμα ⁶



Κατάθλιψη και διαταραχές ύπνου εμφανίζονται δύο φορές συχνότερα στους ασθενείς με ΠΣ ^{11,12}



Τα συμπτώματα και η πορεία της νόσου **διαφέρουν από άτομο σε άτομο.** ²



Στην περίπτωση που εσείς ή κάποιος από το περιβάλλον σας εκδηλώσει αυτά τα συμπτώματα, **συμβουλευτείτε ένα νευρολόγο.**



Η Πολλαπλή Σκλήρυνση μπορεί να επηρεάσει **σχεδόν κάθε λειτουργία του σώματος και του εγκέφαλου.**⁶

04

Ποια είναι τα αίτια εμφάνισης της Πολλαπλής Σκλήρυνσης;

Η αιτιολογία της νόσου παραμένει άγνωστη. Πιθανοί παράγοντες εμφάνισης είναι:¹³



Γενετική προδιάθεση

φύλο, εθνικότητα, οικογενειακό ιστορικό



Περιβαλλοντικοί παράγοντες

ανεπάρκεια βιταμίνης D, κάπνισμα, στρες, γεωγραφικό πλάτος



Μολυσματικοί παράγοντες

ιός Epstein-Barr, ερπητοϊός

05

Συμπεράσματα από την ποιοτική έρευνα «Το ταξίδι των ασθενών με ΠΣ στην Ελλάδα» που διεξήχθη από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (Μάιος 2019)¹⁴

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά αποτελέσματα έρευνας που διεξήχθη στην Ελλάδα, η ΠΣ συνιστά μια ανατροπή στη ζωή του ατόμου, η οποία δημιουργεί διάφορους φόβους, ωστόσο, τα άτομα κινητοποιούνται για να αντιμετωπίσουν τη διάγνωση και να διαχειριστούν τη νόσο.

Στη διαδικασία αυτή, πηγές υποστήριξης είναι η οικογένεια, οι φίλοι, οι Σύλλογοι ατόμων με ΠΣ, άλλοι πάσχοντες από ΠΣ, ο γιατρός τους με τον οποίο αναπτύσσουν στενή σχέση. Κάθε ασθενής με ΠΣ είναι μοναδικός.

Κάποιοι ασθενείς μιλούν ανοιχτά για την ΠΣ στο οικογενειακό ή και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, ενώ άλλοι δεν αποκαλύπτουν την ύπαρξή της, φοβούμενοι επιπτώσεις στην εργασία τους και πιθανό στιγματισμό. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα θεωρούν πως απαιτούνται ουσιαστικές αλλαγές στο σύστημα υγείας, καθώς αντιμετωπίζουν προβλήματα όπως εμπόδια στην πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και ανάγκη για ιδιωτικές πληρωμές. Επιπρόσθετα, επιθυμούν να αλλάξουν την εικόνα που έχει η κοινωνία για την ΠΣ και την αναπηρία και αγωνίζονται προς αυτήν την κατεύθυνση.

06

Εάν διαγνωστώ, μπορώ να θεραπευτώ; Πώς θα είναι η ζωή μου;

Η Πολλαπλή Σκλήρυνση δεν είναι ίασιμη. Ωστόσο η έγκαιρη αντιμετώπιση με αποτελεσματικές θεραπείες μπορεί να συμβάλει στη μείωση της δραστηριότητας της νόσου και της εξέλιξης της αναπηρίας.¹⁵

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ασθενείς που διαγνώστηκαν πριν το 2000 είναι πιο πιθανό να έχουν εμφανίσει προχωρημένη αναπηρία στην ηλικία των 50 ετών, σε αντίθεση με ασθενείς που διαγνώστηκαν μετά το 2000 οπότε υπήρχαν περισσότερες θεραπευτικές επιλογές.¹⁶

07

Θεραπείες που έχουν εγκριθεί από τον Αμερικάνικο και τον Ευρωπαϊκό οργανισμό φαρμάκων

13

Για τις υποτροπιάζουσες μορφές της Πολλαπλής Σκλήρυνσης οι οποίες χαρακτηρίζονται από την εμφάνιση νέων ή επιδεινούμενων νευρολογικών συμπτωμάτων και ακολουθούνται από πλήρη ή μερική ανάκαμψη.

01

Για την Πρωτοπαθώς Προϊούσα Πολλαπλή Σκλήρυνση δηλαδή τη μορφή της νόσου που οδηγεί σε σταθερή επιδείνωση της νευρολογικής λειτουργίας.¹⁷



Οι ασθενείς με ΠΣ **μπορούν να συνεχίσουν τις καθημερινές δραστηριότητές τους και να έχουν μία φυσιολογική ζωή.**

* Αυτές οι πληροφορίες προορίζονται για γενική πληροφόρηση και ενημέρωση του κοινού και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τη συμβουλή του ιατρού ή άλλου αρμόδιου επαγγελματία υγείας.

Αναφορές/Πηγές:

- Hersh C, and Fox R. (2001). Multiple Sclerosis. Cleveland clinic J of Medicine.
- Multiple Sclerosis International Federation. (2013). Atlas of MS 2013. Available at: <http://www.msif.org/about-us/advocacy/atlas/>.
- MS International Federation. What is MS? Available at: <http://www.msif.org/about-ms/what-is-ms/>
- Hemmett L, et al. (2004) What drives quality of life in multiple sclerosis? QJM, 97(10):671-6.
- United States Department of Veterans Affairs. Visual Dysfunction in Multiple Sclerosis. Available at: http://www.va.gov/MS/Veterans/symptom_management/Visual_Dysfunction_in_Multiple_Sclerosis.asp <http://www.va.gov/MS/Veterans/symptom_management/Visual_Dysfunction_in_Multiple_Sclerosis.asp>
- National MS Society. Symptoms & Diagnosis. <https://www.nationalmssociety.org/Symptoms-Diagnosis/MS-Symptoms/Cognitive-Changes>
- National Institutes of Health-National Institute of Neurological Disorders and Stroke. (2015). Multiple Sclerosis: Hope Through Research. Available at: <https://www.ninds.nih.gov/Disorders/Patient-Caregiver-Education/Hope-Through-Research/Multiple-Sclerosis-Hope-Through-Research>
- Souza A, et al. (2010) Multiple sclerosis and mobility-related assistive technology: systematic review of the literature. J Rehabil Res Dev, 47:213-223.
- National Multiple Sclerosis Society. (2010). Gait or Walking Problems. Available at: <http://www.nationalmssociety.org/NationalMSSociety/media/MSSocietyFiles/Brochures/Brochure-Gait-or-Walking-Problems.pdf>
- National Multiple Sclerosis Society. Bladder Problems. Available at: <http://www.nationalmssociety.org/Symptoms-Diagnosis/MS-Symptoms/Bladder-Dysfunction>
- Siebert RJ, Abernethy DA. (2005). Depression in multiple sclerosis: a review. J Neurol Neurosurg Psychiatry, 76:469-475.
- Lobentanz IS, et al. (2004). Factors influencing quality of life in multiple sclerosis patients: Disability, depressive mood, fatigue and sleep quality. Acta Neurologica Scandinavica, 110:6-13.
- Gilden et al. Lancet Neurol. 2005;4:195; Noseworthy et al. N Engl J Med. 2000;343:938.
- Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Προκαταρκτικά αποτελέσματα ποιοτικής έρευνας «Το ταξίδι των ασθενών με ΠΣ στην Ελλάδα», Μάιος 2019
- MS Coalition. The Use of Disease-Modifying Therapies in Multiple Sclerosis: Principles and Current Evidence. Available at: http://www.nationalmssociety.org/getmedia/5ca284d3-fc7c-4ba5-b005-ab537d495c3c/DMT_Consensus_MS_Coalition_color
- Capra R, et al (2017) Assessing long-term prognosis improvement as a consequence of treatment pattern changes in MS. Mult Scler;23:1757-1761.
- European Medicines Agency. <http://www.ema.europa.eu/ema/>